

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Волинський національний університет імені Лесі Українки
Освітня програма	17602 Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	035 Філологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

14.03.2025 р.

Справа № 0068/АС-25

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 03 "Гуманітарні науки" у складі:

Сминтина Олена Валентинівна – головуєчий,

Афанасьєва Людмила Василівна,

Філоненко Наталія Георгіївна,

Філатова Оксана Степанівна,

Федик Тамара Олександрівна,

Соколовський Олег Леонідович,

Романенко Олена Віталіївна,

Лиман Ігор Ігорович,

Кравченко Олександр Васильович,

Корновенко Сергій Валерійович,

Виткалов Сергій Володимирович,

Бутченко Тарас Іванович,

Бондаренко Олександр Сергійович,

Луцак Світлана Миколаївна,

за участі запрошених осіб:

Калиновська Ірина Миколаївна – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Волинський національний університет імені Лесі Українки
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	17602
Назва ОП	Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація (за наявності)	035.10 прикладна лінгвістика
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про умовну (відкладену) акредитацію.

За – 14, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

☒ підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

☐ наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

☐ наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Аналіз

У цьому розділі ГЕР надає оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Аналізу» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності за критерієм, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію

Критерій 1. Проєктування освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Аналіз освітньо-професійної програми (ОП) 2024 року засвідчує, що ця програма надає здобувачам освіти можливість досягти навчальних результатів, передбачених Стандартом вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» (бакалаврський рівень), затвердженим наказом МОН №869 від 20.06.2019. Загалом, програма спрямована на підготовку висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців у сфері прикладної лінгвістики та перекладу. Випускники програми здатні ефективно здійснювати іншомовну комунікацію в професійній діяльності та застосовувати знання IT-сфери для вирішення професійних завдань. Виокремлено чотири траєкторії підготовки: мовно-літературну, лінгвістичну, перекладацьку та IT. У зв'язку з цим до переліку програмних результатів навчання додано ПРН20, що посилює перекладацький напрям, а також ПРН21–22, які відображають IT-компонент професійної підготовки.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Професійний стандарт відсутній.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Мета ОП «Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика» відповідає місії і стратегії навчального закладу <https://surl.li/nqrrpi> (Стратегія розвитку Волинського національного університету імені Леся Українки на 2020-2025 роки), реалізується у відповідності до Програми реалізації стратегії розвитку ЗВО на 2020-2025 роки (<https://surl.li/hnglcu>). Рекомендуємо уточнити мету відповідно до рекомендацій експертної групи: "Мета освітньої програми – підготувати висококваліфікованих фахівців у галузі прикладної лінгвістики, здатних успішно працювати в динамічному мовному середовищі; вільно оперувати двома іноземними мовами; володіти глибокими знаннями з лінгвістики, програмування та інформаційних технологій, що дозволить їм ефективно вирішувати складні завдання в сферах перекладу, автоматичної обробки мови, створення лінгвістичних програмних продуктів».

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Стейкхолдери брали активну участь у визначенні цілей та програмних результатів навчання на всіх етапах розвитку освітньої програми – від її створення до впровадження. Доказом того, що цей процес не є формальною процедурою, стали результати зустрічей експертів із здобувачами освіти, випускниками, роботодавцями та представниками академічної спільноти. Учасники різних фокус-груп підтвердили, що підтримують постійний зв'язок з адміністрацією університету, гарантом та науково-педагогічними працівниками, які забезпечують реалізацію освітнього процесу, та висловлюють свої пропозиції щодо удосконалення освітньо-професійної програми. Під час перегляду програми враховуються пропозиції від зацікавлених сторін, результати опитувань здобувачів освіти та випускників, а також обговорення між викладачами та адміністрацією на засіданнях випускової кафедри. Узагальнені результати опитувань, а також інформацію про подані пропозиції й зауваження стейкхолдерів можна знайти на сторінці кафедри прикладної лінгвістики (<https://surl.li/xtgssu>, вкладка «Опитування з метою вдосконалення освітньо-професійних програм»). Тут також доступні результати імплементації цих пропозицій у структуру освітньої програми 2024 року (<https://surl.li/zemxtq>). У розділі «Залучення до освітнього процесу стейкхолдерів» окреслено їхню роль у розробці та вдосконаленні освітньої програми. Під час зустрічі з експертами всі стейкхолдери одноставно підтвердили актуальність програми та ефективність її реалізації. Зауважимо, що, незважаючи на тривалі традиції співпраці з роботодавцями (зокрема, представників компанії InternetDevels та Mint Innovations»), в тому числі, їхнє залучення до викладання на ОП, рецензування ними ж ОП створює ризики конфлікту інтересів, тому варто долучати до рецензування інших фахівців.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Упровадження та реалізація ОП враховує як регіональні, так і міжнародні аспекти. Цілі програми, програмні результати навчання та зміст освітніх компонентів свідчать про розуміння її розробниками сучасних тенденцій у розвитку спеціальності та ринку праці з урахуванням галузевого й регіонального контекстів. При визначенні цілей та програмних результатів навчання були враховані рекомендації та досвід підготовки фахівців-мовників як у провідних українських закладах вищої освіти (ЖДУ ім. І. Франка, КНУ ім. Т. Шевченка, ХНУ ім. В. Н. Каразіна, ЛНУ ім. І. Франка, ДНУ ім. В. Стуса, НУ «Львівська політехніка»), так і в закордонних університетах (Техаський технологічний університет (США), Університет штату Оклахома (США), Університет Англія Раскін (Велика Британія), Технічний університет Дортмунда (Німеччина), Геттінгенський університет (Німеччина), Тюбінгенський університет (Німеччина), Сілезька політехніка (Польща)). Гостьові лекції, впровадження рекомендованих представниками програм згаданих університетів змін в аналізовану ОП свідчить про достатнє врахування досвіду аналогічних та дотичних вітчизняних та іноземних програм.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

ОП «Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика» (2024 р.) має 240 кредитів ECTS, що узгоджується з вимогами Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (розділ II, ст. 5) щодо структури першого (бакалаврського) рівня вищої освіти і нормативам щодо кількості кредитів ECTS для бакалаврських програм на основі повної загальної середньої освіти, визначеним у Стандарті вищої освіти за спеціальністю «Філологія». Обсяг вибіркового дисциплін становить 60 кредитів ECTS, що складає 25% загального обсягу й відповідає чинним нормативам щодо навчального навантаження для бакалаврських програм. ОП передбачає п'ять практик: навчальну в ІТ-сфері, навчальну перекладацьку, навчальну з машинного та автоматизованого перекладу, виробничу з комп'ютерної лінгвістики та виробничу перекладацьку, загальна тривалість яких становить 24 кредити ECTS.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Структура ОП – чітка і зрозуміла, містить усі необхідні реквізити, зокрема опис предметної області та її особливостей. У ній представлено перелік компетентностей випускника (інтегральну, загальні та фахові), список навчальних дисциплін із логічною послідовністю їх опанування, заплановані результати навчання, форми підсумкового контролю та атестації, а також характеристику інформаційного та навчально-методичного забезпечення. Обов'язкові компоненти ОП формують взаємопов'язану систему, яка сприяє досягненню заявлених програмних результатів навчання. Аналіз матриці відповідностей свідчить про повне забезпечення програмних результатів навчання

обов'язковими компонентами. Структурно-логічну схему програми слід переглянути, усунувши вертикальні зв'язки між ОК у межах одного навчального семестру та, за можливості, продемонструвати шляхи формування професійних траєкторій, на чому неодноразово наголошували учасники фокус-груп під час консультацій з експертами. Варто переглянути оформлення розділу 1 «Профіль освітньої програми» (с.4), зокрема додати пункт «Класифікація в дипломі». Це дозволить надати вступникам та студентам інформацію про запис, що відобразиться в дипломі після завершення навчання, відповідно до вимог Стандарту вищої освіти та Порядку формування освітніх програм у Волинському національному університеті імені Лесі Українки. В ОП відсутній ОК Фізичне виховання» або аналогічний курс, який забезпечував би загальну компетентність ЗК2 щодо «рухової активності для активного відпочинку та здорового способу життя». Пояснення гаранта, що в межах ОК8, ОК9 регулярно практикуються фізичні хвилини, а курс «Фізичне виховання» можна обрати як вибіркового дозволяє робити висновок про часткове набуття згаданої компетентності. Зауваження щодо того, що на першому курсі більшість студентів вибирає цей курс як вибіркового може поставити під сумнів самостійність такого вибору.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Цілі освітньо-професійної програми та програмні результати навчання враховують сучасні тенденції розвитку спеціальності, динаміку ринку праці, регіональні та галузеві особливості, а також досвід аналогічних вітчизняних і закордонних освітніх програм. Всі освітні компоненти, включені до структури ОП та навчального плану, відповідають спеціалізації «Прикладна лінгвістика», у тому числі, ОК6 «Математичне моделювання» та ОК7 «Математична логіка, доцільність введення якого підтверджено, наприклад, у рецензії на ОП. Слід, однак, зазначити, що в деяких ОК запропоновані розробниками фахові компетентності та результати навчання не повною мірою відповідні як змісту ОК, так і ОП. Так, наприклад, в ОК «Послідовний і синхронний переклад» заявлено набуття ФК 14. «Здатність здійснювати доперекладацький аналіз тексту, застосовуючи автоматизовані інструменти перекладу, укладати тематичні глосарії та володіти навичками постредагування», що, по-перше, не має жодного відношення до послідовного і синхронного перекладу, по-друге, абсолютно не відбито в змісті курсу. Відмінним від наявного в ОП є формулювання ПРН 20. Вміти правильно обирати перекладацьку стратегію, забезпечувати її реалізацію через застосування відповідних перекладацьких стратегій.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Аналіз освітніх програм, навчальних планів та результати опитування фокус-груп свідчать, що студенти мають можливість самостійно обирати 25% навчального навантаження, що становить 60 кредитів ECTS. Це відповідає положенням Закону України «Про вищу освіту» та закріплено у Положенні про організацію освітнього процесу на бакалаврському та магістерському рівнях у ВНУ (п.п. 5.1.2, 9.9 <https://surl.li/lfwfqm>). Процедура формування переліку вибірових компонентів, інформування здобувачів та порядок їх вибору, що визначають індивідуальну освітню траєкторію студента, детально описані у нормативних документах. Детальна інформація про обов'язкові компоненти, нормативний цикл підготовки та вибірові дисципліни (НП 2021, 2023, 2024 років) міститься на сторінці факультету іноземної філології <https://surl.li/ebwibk> або на окремому сайті кафедри <https://surl.li/hutskd>. Деякі вибірові дисципліни містять лише короткий опис без силабусу, зокрема: для НП 2023 року – Етика перекладу (англійською мовою), Проектування інтерфейсу користувача, Теорія алгоритмів. Вибір вибірових дисциплін на наступний навчальний рік відбувається наприкінці поточного року через систему «ПС-Журнал успішності-Web», де студенти також можуть переглядати доступні курси та їхні описи. Опитування здобувачів і випускників підтвердило, що вони добре знайомі з процедурою вибору, не відчувають жодного тиску при ухваленні рішень та мають широкий вибір запропонованих курсів, список яких регулярно оновлюється. Формування індивідуальної освітньої траєкторії передбачає можливість обрання напрямку дослідження для курсових робіт. Студенти можуть обирати тематику дослідження, узгоджувати її та працювати з викладачем на власний вибір. Крім того, здобувачі мають свободу у виборі баз для проходження виробничої практики, що підтверджується значною кількістю укладених угод. Студенти також можуть брати участь у роботі Лабораторії медіалінгвістики та Центру інтенсивного вивчення мов і комп'ютерних технологій CLEVER. При вступі на освітню програму здобувач має право обрати другу іноземну мову для вивчення (німецьку або французьку) та може змінити її на початковому етапі навчання. При випусковій кафедрі функціонують проблемні групи, однак інформація про них на ресурсах <https://surl.li/iyrogr> та <https://surl.li/gituur> різнилась.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Реалізація практичної підготовки регламентується Положенням про організацію освітнього процесу на бакалаврському та магістерському рівнях у ВНУ (п. 5.4), Положенням про проведення практики здобувачів освіти ВНУ, Положенням про організацію освітнього процесу для заочної форми навчання. Освітня програма «Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика» передбачає п'ять видів практик, загальний обсяг яких складає 24 кредити ECTS: Навчальна практика в ІТ-сфері – 2-й семестр (5 кредитів), Навчальна перекладацька практика – 3-й семестр (5 кредитів), Навчальна практика з машинного та автоматизованого перекладу – 4-й семестр (5 кредитів), Виробнича практика з комп'ютерної лінгвістики – 6-й семестр (5 кредитів), Виробнича перекладацька практика – 8-й семестр (4 кредити). Силабуси практик розроблені відповідно до цілей і очікуваних результатів освітньої програми та узгоджені зі структурними вимогами університету. Практична підготовка організована як для студентів денної, так і для заочної форми навчання, причому на заочному відділенні передбачена більша кількість консультаційних годин порівняно з денною формою. Навчальні практики проходять у межах університету, тоді як виробничі відбуваються за межами закладу відповідно до укладених договорів. Особливої уваги заслуговує те, що називають використання елементів дуальної освіти. Основною метою впровадження цього підходу є подолання розриву між наданням освітніх послуг та вимогами роботодавців, а також адаптація до змін на ринку праці. Імплементация дуальної освіти в межах цієї програми розпочалася у 2019/2020 навчальному році після підписання у лютому 2020 року тристоронньої угоди

між університетом, компанією ТОВ «ДРУДЕСК» (InternetDevels) та 14 студентами першого курсу. Як пояснили експертній групі гаранті програми, адміністрація та представник ІТ-компанії В. Левандовський (який також є викладачем ОП), цей формат навчання орієнтований саме на студентів першого курсу, дозволяючи їм ще на початковому етапі навчання зануритися в ІТ-середовище. Щороку участь у програмі беруть 5-7 студентів, яким офіційно виділяється один навчальний день на тиждень для роботи на території підприємства, де вони виконують реальні професійні завдання. За успішне проходження практики студент отримує відповідний документ. На зустрічі з експертною групою здобувачі освіти та випускники освітньої програми висловили позитивні відгуки щодо рівня практичної підготовки. На нашу думку, ОП дійсно надає практичні навички, однак, на наш погляд, навчальну і виробничу перекладацькі практики варто було б об'єднати, оскільки проведення навчальної перекладацької практики в університетських аудиторіях за виконанням завдань, наданих викладачами, - це фактично ті ж заняття з практики перекладу. Натомість 5 тижнів на виробничу практику на підприємстві - явно недостатній термін для повноцінної адаптації.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Аналіз змісту освітньої програми свідчить, що вона орієнтована на розвиток соціальних та міжособистісних навичок у здобувачів вищої освіти, що відповідає задекларованим цілям. Силабуси нормативних і вибірових дисциплін передбачають формування шанобливого ставлення до мовного та культурного різноманіття, поваги до свободи вибору, рівності прав і можливостей, розвиток толерантності, критично-аналітичне мислення при роботі з інформацією. Навчальні дисципліни, їхні складові та методи оцінювання сприяють розвитку комунікативних навичок та міжкультурного спілкування. Студенти беруть участь у культурних, мистецьких та освітніх ініціативах, тренінгах, воркшопах, що організовуються студентським самоврядуванням, адміністрацією університету, факультету та випускової кафедри. Крім того, здобувачі активно залучені до волонтерської та благодійної діяльності.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Аналіз ОП та навчальних планів для студентів денної та заочної форм навчання на 2024–2025 навчальний рік підтверджує, що фактичне навчальне навантаження є оптимальним для досягнення ПРН і відповідає нормам, визначеним у Положенні про організацію освітнього процесу та Порядку формування освітніх програм і навчальних планів у Волинському національному університеті імені Лесі Українки. У деяких ОК співвідношення аудиторної та самостійної роботи в навчальному плану денної форми навчання виходить за рекомендовані межі (від 50% до 33%). Водночас університет має право коригувати це співвідношення, збільшуючи аудиторне навантаження для окремих дисциплін (с. 11 Порядку формування освітніх програм та навчальних планів). Загальне співвідношення аудиторної та самостійної роботи для цієї освітньої програми відповідає законодавчим вимогам і внутрішнім нормативним документам. Здобувачі засвідчили, що їхні думки щодо організації навчального процесу враховуються. Це забезпечується завдяки регулярним опитуванням, комунікації з викладачами-предметниками, кураторами та іншими представниками університету.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Під час зустрічі експертної групи з фокус-групами науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти було відзначено, що всі дисципліни освітньої програми мають практикоорієнтований характер завдяки використанню відповідних методик викладання. Викладачі активно залучають студентів до роботи з сучасним програмним забезпеченням, організовують заняття за межами університету та стимулюють їхню участь у проєктній діяльності. Теми курсових робіт (ОК24 – Курсова робота з ІТ і комп'ютерної лінгвістики, ОК25 – Курсова робота з лінгвістики/перекладу) мають прикладну спрямованість, базуються на актуальних дослідженнях у сферах комп'ютерної лінгвістики та інформаційних технологій. Практична орієнтованість освітньої програми також забезпечується співпрацею кафедри прикладної лінгвістики з підприємствами, регіональними ІТ-компаніями, установами та організаціями, які потребують фахівців у сферах письмового та усного перекладу, а також інформаційних технологій. Університет приділяє значну увагу питанням дуальної освіти, готуючи учасників освітнього процесу до її повноцінного впровадження.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

ОК програми «Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика» сприяють формуванню компетентностей, необхідних для досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року. Ціль 4 «Якісна освіта» реалізується через участь у міжнародних проєктах і наукових стажуваннях. Ціль 8 «Гідна праця та економічне зростання» – забезпечується преміюванням викладачів, їхньою участю в міжнародних ініціативах та підтримкою професійного розвитку. Ціль 5 «Гендерна рівність» – сприяє формуванню культури толерантності серед студентів. Ціль 3 «Міцне здоров'я» – підтримується розвиненою спортивною інфраструктурою та функціонуванням 50 спортивних секцій. Ціль 9 «Інновації та інфраструктура» – відображається в прагненні університету забезпечити студентів сучасними технічними засобами та доступом до актуального програмного забезпечення. Ціль 17 «Партнерство заради сталого розвитку» – реалізується через розширення кількості партнерських програм та активне залучення студентів до їх виконання. Ціль 16 «Мир та справедливість» – підтримується завдяки активній волонтерській діяльності студентів і викладачів. Загалом, експертна група констатує, що освітня програма відповідає стратегічним напрямкам розвитку університету та сприяє формуванню затребуваних фахівців на ринку праці, однак реалізація цілі з «Міцне здоров'я» має посилюватися через упровадження ОК відповідного змісту.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Усі документи, що стосуються вступної кампанії, знаходяться у відкритому доступі на офіційному сайті закладу вищої освіти у розділі «Вступнику». Правила прийому до університету відповідають вимогам Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти у 2024 році, затвердженого наказом МОН України від 6 березня 2024 року № 266, і не містять жодних дискримінаційних положень. У правилах прийому детально описані: етапи конкурсного відбору, терміни та порядок подання заяв для участі у конкурсі, умови проходження вступних випробувань, перелік необхідних документів, методика розрахунку конкурсного балу. Критерії відбору вступників чітко визначені, є загальнодоступними та базуються виключно на академічних досягненнях.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Конкурсний відбір на освітню програму «Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика» здійснюється на основі конкурсного балу та аналізу мотиваційних листів відповідно до положень Правил прийому до ВНУ імені Лесі Українки. Правила прийому містять детальну інформацію про вагові коефіцієнти конкурсних предметів для вступу на програму для здобуття ступеня бакалавра на основі повної загальної середньої освіти у 2024 році за результатами НМТ (мінімальний бал – 100). Вимоги до написання мотиваційного листа викладені в Додатку 11 до Правил прийому. До обговорення вимог Правил прийому залучаються представники приймальної комісії, її секретаріат, декани факультетів та групи забезпечення кожної спеціальності.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Правила та процедури визнання програмних результатів навчання і кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (унаслідок переведення, поновлення, академічної мобільності або вступу на бакалаврат за дипломом молодшого бакалавра), регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу на бакалаврському та магістерському рівнях у ВНУ, Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ, Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність, Положенням про порядок переведення, поновлення, відрахування здобувачів освіти та надання академічної відпустки у ВНУ. Процедури визнання навчальних результатів та кваліфікацій, здобутих на інших програмах, відповідають як національному законодавству, так і міжнародним нормативним актам, зокрема Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні. Університет забезпечує інформування здобувачів освіти про чинні правила та процедури. Як зазначила декан факультету іноземної філології під час зустрічі з експертною групою, інформація про визнання ПРН та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах, надається на початку навчального процесу та перед початком вивчення кожної освітньої компоненти. Додатково роз'яснення проводяться через кураторів академічних груп і представників студентського самоврядування. Відповідна інформація також міститься в силабусах освітніх компонентів, доступних на вебсторінці факультету та сайті випускової кафедри. Університет дотримується встановлених процедур під час реалізації освітньої програми, зокрема забезпечує належне документування процесу та ухвалених рішень. Визнання результатів навчання здійснюється на основі академічної довідки, поданої здобувачем, у якій зазначено перелік і результати вивчених дисциплін, кількість кредитів, а також інформацію про систему оцінювання навчальних досягнень, завірену у відповідному закладі-партнері. За потреби університет може подати запит до ЗВО-партнера для ознайомлення із силабусами відповідних дисциплін. Процес перезарахування навчальних результатів проходить без ускладнень. Учасники освітнього процесу обізнані про можливості та правила визнання результатів навчання, здобутих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, та активно їх використовують. Освітня програма передбачає участь студентів у програмах академічної мобільності у партнерських університетах, а їх досягнення перезараховуються. За результатами конкурсного відбору у 2024–2025 навчальному році можливістю навчатися протягом семестру в університетах-партнерах скористаються студенти 2-го та 3-го курсів денної форми навчання.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Правила та процедури визнання результатів навчання здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти, регламентуються Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки, розробленим відповідно до чинного законодавства. Університет забезпечує поінформованість здобувачів освіти про ці правила та процедури. Студентів інформують про можливість визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті, на початку навчального процесу, перед вивченням кожної освітньої компоненти, а також періодично впродовж навчання через кураторів академічних груп. Відповідна інформація включена до силабусів освітніх компонентів у розділі «Політика оцінювання». Студенти обізнані з можливостями неформальної освіти та активно беруть у ній участь. Здебільшого активними учасниками цього процесу є студенти денної форми навчання, серед заочників таких випадків не виявлено. Визнання результатів навчання здійснювалося в межах окремих освітніх компонентів частково або повністю, відповідно до чинної нормативної бази університету.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Освітній процес в Університеті реалізується відповідно до Положення про організацію освітнього процесу на бакалаврському та магістерському рівнях у ВНУ імені Лесі Українки. Навчання здійснюється через лекції, практичні (семінарські) заняття, навчальні та виробничі практики, самостійну та індивідуальну роботу. Водночас поєднуються традиційні методи навчання з інноваційними технологіями, такими як проєктна діяльність, дискусії, мозковий штурм, ілюстративний, частково-пошуковий, дослідницький методи та моделювання професійної діяльності. Викладачі активно застосовують цифрові та дистанційні технології, серед яких Microsoft Office 365 (Teams), Google Classroom, Zoom, Moodle, MyEnglishLab і MyGrammarLab. Використання цих платформ регламентується Положенням про дистанційне навчання у ВНУ та відповідними наказами ректора щодо організації роботи університету в умовах воєнного стану. Викладачі, що забезпечують навчальний процес за освітньою програмою, підбирають методи навчання відповідно до змісту та специфіки дисциплін, орієнтуючи їх на розвиток загальних і спеціальних компетентностей, а також на досягнення відповідних програмних результатів навчання. Здобувачі освіти та випускники відзначають, що з другого року навчання викладання дисциплін за програмою відбувається англійською мовою. Принципи академічної свободи та студентоцентрованого підходу забезпечуються, зокрема, можливістю вільного вибору другої іноземної мови (німецької чи французької), участю в програмах академічної мобільності, а також дистанційними форматами навчання для студентів, які через воєнний стан перебувають за кордоном. Це передбачає доступ до онлайн-курсів, лекцій та інших навчальних матеріалів, що регламентується Положенням про порядок формування індивідуальної траєкторії навчання здобувачів освіти та Положенням про індивідуальний навчальний план студента. На зустрічах здобувачі підтвердили, що їхні думки та пропозиції щодо організації освітнього процесу враховуються. Вони можуть висловлювати свої ідеї як в усній формі (через рефлексії після вивчення дисциплін, спілкування з викладачами, кураторами груп, гарантом програми), так і письмово – шляхом подачі пропозицій через рубрику «Громадське обговорення», скриньку довіри факультету або під час регулярних опитувань. Щорічно навчально-методичний відділ проводить опитування щодо адаптації студентів-першокурсників до навчання у ЗВО, оцінювання викладачів студентами тощо. Отримані результати аналізуються та доводяться до відома викладачів для подальшого вдосконалення якості освітнього процесу.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Всі учасники освітнього процесу своєчасно отримують детальну інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, а також порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів ОП. Ця інформація надається студентам на першому занятті з відповідної дисципліни, де вони знайомляться зі структурою курсу, методами навчання, формами контролю, вимогами до виконання завдань, принципами академічної доброчесності, а також умовами та строками ліквідації академічної заборгованості. Крім того, всі відповідні дані містяться в силабусах дисциплін, розміщених на вебсторінці факультету іноземної філології у розділі «Про факультет». Там же пояснюється, що «силабуси освітніх компонентів за навчальними планами 2021, 2023 та 2024 років знаходяться в Каталозі освітніх програм та вибіркового освітніх компонентів». Окрім цього, студенти ознайомлюються з ресурсами та інструментами, які сприяють ефективному навчанню. Серед них – платформи Moodle, Microsoft Teams і Google Classroom, що використовуються для дистанційного навчання, корпоративна електронна пошта Університету, а також ключові нормативні документи, які регулюють навчальний процес, зокрема Положення про порядок формування індивідуальної траєкторії навчання здобувача вищої освіти, Положення про індивідуальний навчальний план студента та Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти ВНУ імені Лесі Українки. Для оперативного зв'язку з викладачами, отримання актуальної інформації про події в Університеті та інших важливих повідомлень використовуються соціальні месенджери.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

ОП сприяє активному залученню студентів до дослідницької діяльності, яка відбувається як під час аудиторних занять, так і поза їхніми межами. У рамках вивчення теоретичних і практичних дисциплін студенти долучаються до наукової роботи, зокрема під час опанування ОК 5 «Вступ до фаху», де знайомляться з етапами проведення досліджень, структурою курсової роботи, основами академічної доброчесності та методами наукового аналізу, а також формують навички академічного письма. Дисципліна ОК 14 «Теоретичний курс англійської мови» готує студентів до самостійної навчальної та науково-дослідницької діяльності, включаючи створення презентацій, підготовку доповідей, написання рефератів і курсових робіт. Подальше удосконалення дослідницьких навичок відбувається під час написання курсових робіт у межах ОК 24 та ОК 25. Окрім навчального процесу, студенти беруть активну участь у позааудиторних наукових заходах, зокрема в круглих столах, семінарах, конкурсах студентських робіт та конференціях. Серед них – щорічні заходи в Університеті та на факультеті, такі як «Фестиваль науки», Міжнародна конференція «Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень» та семінар «Актуальні проблеми романо-германської філології». Залучення студентів до наукових досліджень також відбувається через їхню активну участь у роботі проблемних груп під керівництвом викладачів кафедри. Здобувачі освіти мають можливість презентувати результати своїх досліджень у збірниках матеріалів конференцій, а також у молодіжному науковому віснику факультету іноземної філології «Scientia est Potentia».

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Зміни до ОК вносяться щорічно з урахуванням сучасних досягнень у галузі прикладної лінгвістики. Це зумовлено рекомендаціями роботодавців, пропозиціями студентів і представників академічної спільноти, а також досвідом, отриманим викладачами під час проходження курсів підвищення кваліфікації, стажувань, участі в семінарах, конференціях, воркшопах, круглих столах та вебінарах. Тематика курсових робіт щорічно оновлюється відповідно до актуальних тенденцій у прикладній лінгвістиці, що було підтверджено експертною групою під час ознайомлення з їхнім переліком. Оновлення освітньої програми включає перегляд кредитного навантаження дисциплін, запровадження нових курсів або розширення тематики вже існуючих. Зокрема, для вдосконалення навичок письмового, усного та машинного перекладу було збільшено кількість кредитів на ОК «Послідовний і синхронний переклад» та трансформовано ОК «Практика виробнича перекладацька», замість якої впроваджено дві нові дисципліни: ОК «Практика навчальна перекладацька» та ОК «Практика навчальна з машинного та автоматизованого перекладу». На основі рекомендацій роботодавців, як зазначалося під час зустрічей у фокус-групах, у 2020 році до навчального плану було включено ОК «Основи IT-маркетингу», а дисципліну «Інформаційні технології» віднесено до циклу загальної підготовки. Крім того, у 2024 році було збільшено кількість кредитів для ОК «Програмування і бази даних», а також додано нові курси: «Математичне моделювання», «Математична логіка» та «Вступ до літературознавства». За ініціативою академічної спільноти дисципліну «Світовий літературний процес» замінено на ОК «Література англomовних країн», а курс «Машинний переклад» було розширено й трансформовано в ОК «Машинний та автоматизований переклад». Викладачі регулярно оновлюють навчальні матеріали електронних курсів на платформах Microsoft Office 365 (Teams), Google Classroom та Moodle.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

У межах стратегічного розвитку Університету інтернаціоналізація освітньої програми є одним із ключових напрямів реалізації місії та візії закладу вищої освіти. Вона регламентується Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ВНУ та впроваджується через активну участь науково-педагогічних працівників і студентів у міжнародних стажуваннях, програмах академічної мобільності, грантових ініціативах і конкурсах. Викладачі, що забезпечують навчальний процес за цією освітньою програмою, є активними учасниками міжнародних наукових стажувань і проєктів, зокрема програми Erasmus+ (Модуль Жана Моне) (2017–2025). В рамках академічної мобільності викладач ОП брала участь у програмі від Шведського інституту (2023, 2024 рр.). Від початку реалізації програми до викладання дисциплін долучаються іноземні лектори. Упродовж 2023–2024 рр. 3 студентів взяли участь у програмі академічного обміну в межах Угоди про співпрацю між ВНУ та Університетом міста Фехта (Німеччина). Викладачі програми активно залучені до міжнародної наукової діяльності. Вони входять до редакційних колегій наукових журналів, індексованих у базі Scopus, беруть участь у міжнародних дослідницьких ініціативах. Викладачі запрошуються до викладання курсів у закордонних університетах, зокрема, в Університеті Карлоса III у Мадриді.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів

навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Процедура організації контрольних заходів та оцінювання здобувачів освіти визначається Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів ВНУ імені Лесі Українки. Відповідно до цього документа, у навчальному процесі використовуються дві основні форми контролю: поточний та підсумковий, із чітко визначеними цілями, структурою та методами проведення. Студенти констатували обізнаність із видами контрольних заходів і критеріями оцінювання. Силабуси, які містять детальні відомості про форми контролю, критерії оцінювання та питання для самоконтролю, доступні на сайті університету. Крім того, необхідна інформація розміщується на онлайн-платформах Microsoft Office 365 (Teams) та Google Classroom, що активно використовуються викладачами у навчальному процесі. Оцінка зрозумілості та чіткості критеріїв оцінювання здійснюється через опитування студентів за допомогою Google-форм, які надсилаються на їхні корпоративні електронні адреси. Опитувальники регулярно оновлюються, а отримані результати враховуються при плануванні освітніх компонентів у наступних семестрах. Студенти підтвердили, що беруть участь в опитуваннях щодо прозорості та зрозумілості контрольних заходів і критеріїв їх оцінювання в університеті. Питання викликають форми контролю в ОК Послідовний і синхронний переклад, де зазначено лише ДС – дискусія, ДБ – дебати, РМГ – робота в малих групах, РК – розв'язування кейсів, Т – тест, чого, вочевидь, не досить для контролю і оцінювання власне перекладацького продукту. Певні застереження викликають форми підсумкового контролю із ОК Машинний та автоматизований переклад. Так, в ОК указано, що «формою підсумкового контролю із ОК Машинний та автоматизований перекладу є екзаме́н. Максимальна кількість балів за поточний контроль – 40 балів, за підсумковий контроль – 60 балів. Підсумковий контроль здійснюється у вигляді написання модульних контрольних робіт після завершення кожного змістового модуля. За дві модульні контрольні роботи протягом семестру здобувач може набрати максимум 60 балів. Якщо сума балів, яку здобувач освіти отримав за поточний та підсумковий контроль, є меншою ніж 60 балів, то він складає екзаме́н згідно з розкладом заліково-екзаменаційної сесії у вигляді тестових завдань з тематики ОК відповідно до силабусу (30 балів) та усного опитування (30 балів)». На наш погляд, усне опитування і написання тестових завдань не дозволяє повноцінно визначити рівень навичок володіння системами автоматизованого перекладу або постредагування машинного перекладу.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Атестація випускників освітньої програми «Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика» проводиться у формі атестаційного екзаме́ну відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» для першого (бакалаврського) рівня освіти (наказ МОН України №869 від 20.06.2019 р.). Основним завданням програми є підготовка фахівців, здатних ефективно комунікувати українською та іноземними мовами, виконувати письмовий і усний переклад, а також застосовувати знання з прикладної та комп'ютерної лінгвістики, інформаційних технологій (ІКТ, основи IT-маркетингу, UX-дизайн, програмування, бази даних, штучний інтелект, прикладні IT-технології, захист інформації) у професійній діяльності. В державному кваліфікаційному іспиті наявні теоретичні питання, у тому числі, з прикладної лінгвістики, ІКТ у прикладній лінгвістиці та комп'ютерної лінгвістики, а також перекладу (письмового, усного, машинного, автоматизованого), однак практичні завдання з прикладної лінгвістики відсутні, що ставить під сумнів оцінку ПРН21: застосування базових знань інформатики, інформаційних систем і технологій, програмування, методів створення баз даних та веб-ресурсів, технологій безпечної роботи у мережі для вирішення професійних завдань та ПРН22: використання знань із логіки, моделювання, експертних систем і штучного інтелекту при проєктуванні та застосуванні інформаційних систем і технологій.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедури проведення контрольних заходів регламентуються нормативними документами ВНУ імені Лесі Українки, зокрема: Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти; Положенням про організацію та проведення поточного і підсумкового контролю у формі комп'ютерного тестування; Положенням про організацію освітнього процесу на бакалаврському та магістерському рівнях; Положенням про екзаменаційну комісію щодо атестації здобувачів освіти. Детальний порядок проведення контрольних заходів для кожної ОК визначається у силабусах. Об'єктивність та неупередженість викладачів та екзаменаторів гарантується Кодексом академічної доброчесності. Для вирішення конфліктних ситуацій діє Положення про порядок та процедури врегулювання конфліктів. На факультеті іноземних мов встановлено Скриньку довіри для збору звернень здобувачів освіти. При другому перескладанні іспиту або заліку з метою ліквідації академічної заборгованості формується комісія на чолі із завідувачем відповідної кафедри, що забезпечує об'єктивність оцінювання. Захист курсових робіт і практик здійснюється комісією за участю керівника роботи, а атестаційний іспит приймає екзаменаційна комісія, очолювана запрошеним представником іншого ЗВО або роботодавцем. Під час онлайн-зустрічі із здобувачами освіти експертна група підтвердила об'єктивність оцінювання викладачами та екзаменаторами, які діють відповідно до встановлених процедур та відомих студентам критеріїв оцінювання. Випадків конфлікту інтересів на освітній програмі не зафіксовано. Оскарження результатів контрольних заходів регулюється: Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань; Положенням про екзаменаційну комісію; Положенням про порядок та процедури вирішення конфліктних ситуацій. Станом на зараз випадків оскарження результатів чи застосування процедур врегулювання конфліктів на освітній програмі не зафіксовано.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її

імплементацию у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Політика, принципи, правила та процедури забезпечення академічної доброчесності в Університеті регламентуються низкою нормативних документів, зокрема: Статутом ВНУ імені Лесі Українки, Стратегією розвитку ВНУ на 2020–2024 рр., Кодексом академічної доброчесності, Положенням про організацію освітнього процесу на бакалаврському та магістерському рівнях, Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності, Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Для контролю дотримання академічної доброчесності в Університеті регулярно проводяться моніторингові дослідження та опитування студентів, зокрема «Академічна доброчесність та якість освіти» та «Освіта очима студентів». Результати цих опитувань оприлюднюються у вкладці «Моніторинг якості вищої освіти» на офіційному сайті ВНУ. У 2024 році Університет підписав договір із ТОВ ПЛАГІАТ, згідно з яким програмне забезпечення StrikePlagiarism було визначено основним інструментом перевірки академічних текстів на плагіат. За допомогою цієї програми здійснюється перевірка курсових робіт студентів, які зберігаються у репозитарії. Студенти підтвердили, що мають безоплатний доступ до StrikePlagiarism для самостійної перевірки своїх наукових робіт. Заходи реагування на випадки порушення академічної доброчесності регулюються Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату. У разі виявлення академічних порушень передбачається створення спеціальної комісії для їх розгляду. Під час аналізу освітнього процесу випадків порушення академічної доброчесності серед студентів за цією освітньою програмою не зафіксовано. Спілкування з ними під час онлайн-зустрічей підтвердило, що вони мають чітке усвідомлення важливості академічної доброчесності та демонструють негативне ставлення до будь-яких її порушень.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Аналіз

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Кваліфікаційні вимоги до науково-педагогічних працівників регламентуються «Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності», Стандартами і рекомендаціями щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG 2015, Стандарт 1.5), а також визначені в Положенні про проведення конкурсного відбору для заміщення вакантних посад НПП та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у ВНУ імені Лесі Українки. Оцінювання наукової та навчально-методичної діяльності викладачів здійснюється відповідно до Положення про рейтингове оцінювання науково-педагогічних працівників і кафедр ВНУ. Викладацький склад представлений висококваліфікованими фахівцями, які мають вчені звання (професор, доцент), а їхній професійний рівень повністю відповідає ліцензійним вимогам. Цю відповідність підтверджують відповідні показники (від 6 до 11). Освітня кваліфікація викладачів узгоджується зі змістом дисциплін, які вони викладають, що додатково підкріплюється їхніми науковими та навчально-методичними напрацюваннями (монографіями, підручниками, навчальними посібниками, методичними рекомендаціями, електронними курсами, авторськими курсами в LSM Moodle тощо). Наукові публікації викладачів розміщені у виданнях, індексованих у міжнародних наукометричних базах Scopus, Web of Science Core Collection, а також у фахових виданнях України, і їхній зміст відповідає дисциплінам, які вони викладають. Як підтвердили учасники зустрічей, з метою обміну досвідом та інтеграції нових знань у навчальний процес звітування викладачів за результатами міжнародних стажувань та курсів підвищення кваліфікації є обов'язковим. Отримані в межах цих заходів знання активно використовуються для оновлення та вдосконалення змісту освітніх компонентів. Відзначимо, що ОК21 Послідовний і синхронний переклад забезпечують два НПП, які не мають жодних публікацій з усного перекладу. У доробку одного з НПП указані: участь в якості усного перекладача в німецько-українському міжнародному проєкті “Медіа діалог заради плюралізму та порозуміння” (19-23.10 2020) та співпраця в якості перекладача (усний переклад) та консультанта з Американською бізнесовою освітньою організацією «Global Leadership» (лист-підтвердження від 13.02 2023) і два заходи: Зустріч з перекладачем-практиком Юлією Лелліотт (2024) та Усний переклад у реальному часі | Прикладна лінгвістика Луцьк (2024). Враховуючи, що послідовний, а тим більше синхронний переклад – це дуже специфічний вид діяльності, принципово відмінний від письмового, а наведений досвід – не є свідченням тривалої професійної діяльності такого типу, вважаємо, що ОК повноцінно не забезпечена ані на науковому, ані на практичному рівнях. ОК 17 машинний та автоматизований переклад забезпечено лише з фаховими публікаціями, які мають відношення до ОК; ОК12 Теорія і практика перекладу – 3 публікаціями.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Процедура конкурсного відбору науково-педагогічних працівників на відповідні посади здійснюється відповідно до Положення про порядок та основні кваліфікаційні вимоги при призначенні (переведенні) на посади НПП у ВНУ імені Лесі Українки та Положення про проведення конкурсного відбору для заміщення вакантних посад НПП та укладання

з ними трудових договорів (контрактів). Відбір відбувається на засадах відкритості, об'єктивності та доброчесності, детальна інформація про процедуру розміщена на сайті Університету. Під час зустрічей із представниками адміністрації та відповідних структурних підрозділів було підкреслено, що перевага надається кандидатам, які відповідають чинним ліцензійним вимогам, мають науковий ступінь, вчене звання, професійний досвід, демонструють високий рівень науково-методичної підготовки, а також мають відповідні показники за результатами рейтингового оцінювання діяльності викладачів і студентських опитувань.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

В ОП діє практика системного залучення роботодавців, професіоналів-практиків та галузевих експертів до навчального процесу. Співпраця реалізується у різних формах, зокрема через участь у розробці та вдосконаленні програми в межах підписаних договорів про співпрацю, надання баз для проходження практики, організацію зустрічей зі студентами, екскурсій на підприємства, проведення відкритих лекцій тощо. З моменту впровадження освітньої програми до викладання активно залучаються носії англійської мови. Для проведення лекцій запрошуються професіонали-практики та галузеві експерти, у сфері ІТ, письмового перекладу, корпусної лінгвістики, синхронного перекладу.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

Університет всебічно підтримує професійний розвиток викладачів, надаючи їм можливості для постійного вдосконалення. Регулярно організовуються безкоштовні курси з підвищення педагогічної майстерності, що регламентується Положенням про підвищення кваліфікації НПП. Науково-педагогічні працівники мають змогу самостійно обирати формат свого професійного розвитку як у вітчизняних, так і в закордонних закладах вищої освіти. Вони беруть участь у наукових і освітніх стажуваннях, онлайн-сесіях, міжнародних грантових проєктах і програмах, а також навчаються в аспірантурі чи докторантурі. Також у межах професійного розвитку викладачі навчаються в аспірантурі та докторантурі. В університеті діє ефективна система заохочення викладачів до професійного вдосконалення, закріплена в Колективному договорі ВНУ, Положенні про матеріальне заохочення працівників ВНУ, Положенні про преміювання, Положенні про рейтингове оцінювання НПП і кафедр ВНУ. Викладачі отримують надбавки та премії за значні професійні досягнення, зокрема за науковий ступінь, вчене звання, стаж роботи, високі рейтингові показники, а також публікації в журналах категорії Scopus Q1. Система стимулювання НПП включає не лише матеріальне заохочення, а й нематеріальні відзнаки. За результатами рейтингового оцінювання 2024 року викладачі отримують премії, нагороди, урочисте вручення контрактів ректором на загальних зборах університетської спільноти є додатковою мотиваційною практикою, що відзначали учасники зустрічей.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Ресурси університету та навчально-методичне забезпечення є достатніми для ефективної реалізації освітньої програми та досягнення її цілей. Університет має наукову бібліотеку. Доступ до наукових досліджень забезпечується через репозитарій, що сприяє впорядкуванню, збереженню та поширенню навчальних і наукових матеріалів. Студенти й викладачі мають безкоштовний доступ до Wi-Fi, а також до наукових баз даних Scopus і Web of Science. Для підтримки дистанційного навчання університет використовує сучасні онлайн-платформи – MS Teams, Moodle, Google Workspace, що забезпечують якісну комунікацію та організацію освітнього процесу в реальному часі. Дотримання академічної доброчесності та підтримка наукових досліджень здійснюються за допомогою StrikePlagiarism, що використовується для перевірки текстів на плагіат. Університет дотримується принципу використання лише ліцензійного та вільнопоширюваного програмного забезпечення в освітньому процесі. Студентське містечко університету створює комфортні умови для проживання та відповідає потребам здобувачів освіти. Заклад забезпечує безпечне освітнє середовище, обладнавши укриття з сучасним ремонтом. Для організації навчального процесу та дозвілля студентів діють: мультимедійні аудиторії, навчально-науковий центр педагогічної майстерності та освітніх інновацій, центр іноземних мов і культур, центр соціолінгвістичних досліджень, мультимедійна лабораторія синхронного перекладу, центр інноваційних технологій та комп'ютерного тестування. Крім того, університет має сучасні комп'ютерні класи, кімнату студентського самоврядування, актовий зал, «Простір ідей» – місце для тематичних заходів і відпочинку студентів. Аудиторії оснащені інтерактивними дошками, проєкторами, комп'ютерами, телевізорами та кондиціонерами, що забезпечує комфортне навчання та сприяє розвитку студентів. Спортивне життя університету активно розвивається завдяки 50 спортивним секціям під керівництвом досвідчених

викладачів і заслужених тренерів. На території закладу функціонує сучасний спортивний комплекс «Спортивне ядро».

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

ВНУ забезпечує постійний, безкоштовний і необмежений доступ до всієї інфраструктури та матеріально-технічної бази університету. Заклад надає вільний доступ до Wi-Fi для всіх учасників освітнього процесу. Студенти та викладачі можуть безперешкодно користуватися ресурсами наукової бібліотеки, електронною колекцією навчальних матеріалів та репозитарієм. Бібліотека університету надає доступ до класифікаційної системи УДК/JEL, пропонує віртуальну бібліографічну довідку та допомагає у підборі необхідних документів відповідно до заданої тематики. Університет активно підтримує видавничу діяльність, фінансуючи випуск підручників, навчальних посібників і монографій. Університет гарантує безкоштовну перевірку наукових робіт у системі StrikePlagiarism як для студентів, так і для викладачів. Для створення комфортного та ефективного освітнього середовища всі учасники навчального процесу отримують персональні акаунти на платформах дистанційного навчання, зокрема: MS Teams, Moodle, Google Workspace. У ВНУ функціонує онлайн-система «ПС-Журнал успішності-Web», яка дозволяє зручно моніторити академічні досягнення студентів. Університет забезпечує безкоштовний доступ до комп'ютерних класів, спортивного комплексу та спортивних майданчиків, їдалень і кафе, медичного пункту, навчальних лабораторій, лінгафонних кабінетів, мультимедійної лабораторії синхронного перекладу. Комп'ютерні аудиторії (№234, 236, 417) обладнані мультимедійним проєктором EPSON EMP S52 та мають безлімітний доступ до інтернету. Здобувачі можуть користуватися CAT-інструментами Wordfast Pro, OmegaT, Matecat. Зауважимо, що в ОК «Комп'ютерна лінгвістика», метою якої є «формування у здобувачів освіти теоретичних знань про базові поняття, методи і технології комп'ютерної лінгвістики та практичних навичок використання корпусних технологій і комп'ютерних інструментів для аналізу мовних даних. Використання корпусних технологій і комп'ютерних інструментів для аналізу мовних даних» не зазначено власне інструменти для обробки природних мов, створення корпусу тощо. В ОК містяться лише списки літератури, що не дає повного уявлення щодо інструментарію.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Освітнє середовище закладу забезпечує безпеку та комфорт студентів ОП «Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика». Матеріально-технічна база відповідає санітарно-гігієнічним нормам і вимогам пожежної безпеки. Для організації навчального процесу в умовах воєнного стану на території університету передбачені сучасні укриття. В університеті наявні пандуси і ліфти, що робить університет доступним для осіб з особливими потребами. Також створено зони для студентів із дітьми, обладнані всім необхідним для зручності батьків, включаючи сповивальні столики та ергономічні меблі, що сприяє поєднанню навчання з родинними обов'язками. Безпеку студентів і викладачів підсилює сучасна система оповіщення та відеоспостереження, встановлена в усіх приміщеннях. Для психологічної підтримки функціонує активна служба, що надає безкоштовну та конфіденційну допомогу. Крім того, університет організовує відкриті лекції та круглі столи, спрямовані на підтримку фізичного та ментального здоров'я учасників освітнього процесу. На території закладу діють медичний пункт, кафе, їдальні, зони відпочинку, спортивні зали та майданчики. Студентам пропонується різноманітне дозвілля, зокрема відпочинок у таборі «Гарт» на озері Світязь, участь у заходах Центру культури і дозвілля, навчання в Центрі інтенсивного вивчення мов та комп'ютерних технологій «CLEVER», користування послугами Мультимедійної лабораторії синхронного перекладу та принт-терміналів Mobidruk. Крім того, функціонують інклюзивний ХАБ «Простір дії» та «Куточок ментального здоров'я» в бібліотеці, що сприяє створенню комфортних умов для навчання.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

ВНУ забезпечує комплексну підтримку студентів ОП «Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика». Освітня та організаційна допомога реалізується через деканат і випускову кафедру за активної участі кураторів, старост академічних груп та студентського самоврядування. Під час зустрічі з представниками студентського самоврядування було відзначено, що у ВНУ функціонує практика студентського наставництва, де старшокурсники надають першокурсникам організаційну, інформаційну, консультативну та, за необхідності, соціальну підтримку. Доступ до важливої інформації забезпечується через офіційний вебсайт університету та соціальні мережі.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Під час онлайн-огляду матеріально-технічної бази експертна група відзначила, що ВНУ забезпечує сприятливі умови для здобуття освіти особами з особливими освітніми потребами. У всіх корпусах університету облаштовані пандуси та ліфти, що підтверджено у технічному звіті. Для студентів із порушеннями зору в будівлях використовується шрифт Брайля, а офіційний сайт закладу має спеціальну функцію «Для людей із порушенням зору», що забезпечує зручний доступ до інформації. Крім того, на першому поверсі гуртожитку облаштовані спеціально пристосовані кімнати, санвузол і пандуси, що створюють комфортні умови для проживання студентів із особливими освітніми потребами.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ВНУ впроваджена прозора політика та чітко визначені процедури для вирішення конфліктних ситуацій, зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією чи корупцією. Регулювання конфліктів між учасниками освітнього процесу здійснюється відповідно до Положення про порядок врегулювання конфлікту інтересів. Всі учасники освітнього процесу добре обізнані з чинними процедурами і, у разі потреби, можуть звертатися до куратора академічної групи, гаранта програми, декана, представників студентського самоврядування або адміністрації закладу. Також студенти мають можливість вирішувати конфліктні ситуації через традиційну або віртуальну «Скриньку довіри». Для надання професійної психологічної допомоги, запобігання конфліктам, проявам насильства чи булінгу у ВНУ діє психологічна служба. Важливо зазначити, що на ОП «Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика» не було зафіксовано жодних конфліктних випадків.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Процес розроблення, затвердження, моніторингу та оновлення освітніх програм у ВНУ імені Лесі Українки регулюється Порядком формування освітніх програм та навчальних планів для бакалаврського, магістерського та освітньо-наукового рівнів, а також Положенням про розроблення, моніторинг, перегляд та закриття освітніх програм. Оновлення освітніх програм здійснюється щорічно із залученням здобувачів освіти, випускників, роботодавців та представників академічної спільноти. Для збору пропозицій щодо вдосконалення освітньо-професійних програм на веб-сторінці кафедри прикладної лінгвістики розміщено спеціальний розділ «Опитування», де з 2021 року збираються пропозиції щодо вдосконалення програм, а також результати опитувань випускників щодо працевлаштування (2020-2024) та дослідження «Освіта очима студентів». Усі отримані дані розглядаються на засіданнях кафедри та враховуються при внесенні змін до ОП. Оновлення програм, судячи з наданої інформації, відбувається як на рівні введення нових ОК, так і на рівні оновлення та вдосконалення поточних курсів, що підвищує відповідність навчальних програм сучасним вимогам ринку праці.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Під час періодичного перегляду освітніх програм здобувачі освіти можуть висловлювати свої пропозиції через опитування, участь в офлайн- та онлайн-зустрічах, а також через комунікацію з кураторами. Залучення здобувачів освіти до роботи вченої ради факультету та органів студентського самоврядування дає їм змогу через своїх представників безпосередньо впливати на формування освітньої програми, пропонувати зміни в її змісті чи окремих компонентах. Це регулюється Положенням про вчену раду факультету ВНУ імені Лесі Українки. Пропозиції студентів, отримані під час онлайн-опитування та враховані при оновленні програми, стосувалися розширення переліку вибіркокових дисциплін, доповнення тематичного змісту ОК5 «Вступ до фаху», а також покращення технічного забезпечення, що призвело до оновлення двох комп'ютерних класів. Керівники органів студентського самоврядування входять до складу Вченої ради університету та факультету відповідно до квот, визначених Статутом закладу, і беруть участь у вирішенні питань, пов'язаних із забезпеченням якості освіти. Старости академічних груп є членами студентської ради факультету іноземної філології, яка здійснює моніторинг якості освіти, обговорює та ініціює покращення освітнього процесу. Також органи студентського самоврядування активно залучені до проведення опитувань щодо якості освітніх послуг, що було підтверджено під час онлайн-зустрічі з їхніми представниками.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Для підвищення якості освітньої програми університет активно співпрацює з різними об'єднаннями роботодавців, зокрема IT-компаніями, репетиторським центром, ОХІТ IT-School, а також відділом контррозвідального захисту інтересів держави у сфері інформаційної безпеки СБУ. Роботодавці беруть участь у періодичному перегляді освітньої програми та вносять свої пропозиції щодо її вдосконалення. У результаті таких консультацій розширено методологічний інструментарій ОК8, уточнено назву та доповнено зміст ОК3, переглянуто ОК22. Роботодавці підтвердили свою активну участь у перегляді освітньої програми. Вони також зазначили ефективну співпрацю зі здобувачами освіти та науково-педагогічними працівниками, які навчаються і працюють в межах програми. Крім того, висловили готовність до подальшого розширення співпраці у сфері практичного навчання та працевлаштування студентів, що сприятиме покращенню зворотного зв'язку та розвитку освітньої програми.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

У ВНУ імені Лесі Українки діє Асоціація випускників, яка підтримує комунікацію з випускниками через соціальну мережу Facebook. Кар'єрний шлях випускників освітньої програми та рівень їхньої задоволеності здобутими

компетентностями відстежується за допомогою онлайн-опитувань, зокрема через Анкету випускника. За результатами опитування випускників 2024 року, випускники програми реалізують здобуті навички в різних сферах, що відповідають напрямам їхньої підготовки. Вони працюють в ІТ-компаніях, технологічних відділах, освітніх закладах, мовних і перекладацьких центрах, а частина з них продовжила навчання в магістратурі або аспірантурі.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Система забезпечення якості освіти у ВНУ передбачає багаторівневий підхід із постійним моніторингом ОП. Моніторинг освітніх програм проводиться щорічно робочою групою, гарантом, деканатом та навчально-методичним відділом, а результати моніторингу системно враховуються при оновленні програми.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Оскільки освітня програма проходить первинну акредитацію, зауважень щодо її реалізації за результатами зовнішнього забезпечення якості освіти поки що не надходило. Проте було враховано пропозиції та зауваження, висловлені під час акредитації інших освітніх програм за спеціальністю 035 «Філологія», зокрема ОП «Мова і література (французька). Переклад» та ОП «Мова і література (німецька). Переклад».

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

ЗВО створює необхідні умови для розвитку культури якості освіти, що ґрунтується на ефективній взаємодії структурних підрозділів та чіткому розподілі обов'язків у процесі перегляду освітніх програм. Учасники академічної спільноти активно залучені до процесів внутрішнього забезпечення якості ОП, беруть участь у її розробці та перегляді, а також вносять пропозиції щодо вдосконалення. Контроль та моніторинг якості освіти здійснюють наглядова рада, ректор, проректори, Вчена рада, які контролюють систему забезпечення якості, впровадження нормативних документів, відкриття/закриття ОП; навчально-методичний відділ забезпечення якості вищої освіти проводить внутрішній контроль програм, організовує засідання Школи гарантів, консультує науково-педагогічних працівників щодо питань якості освіти; навчальний відділ – здійснює планування та контроль освітнього процесу; ЦІТК (<http://surl.li/tnbgax>) – запроваджує сучасні ІТ-рішення в освітній діяльності; науково-дослідна частина – організовує дослідницьку діяльність; відділ охорони праці – відповідає за безпеку освітнього процесу; відділ молодіжної політики та соціальної роботи – забезпечує соціальну підтримку здобувачів освіти. Деканат, вчена рада, науково-методична рада, студентське самоврядування, стейкхолдери, кафедри та викладачі беруть участь у щорічному моніторингу освітніх програм та якості освіти.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Аналіз

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В університеті запроваджені чіткі та прозорі правила і процедури, які регламентують права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. На офіційному сайті університету у відкритому доступі розміщені ключові нормативні документи, зокрема: Статут Волинського національного університету імені Лесі Українки, Положення про організацію освітнього процесу на бакалаврському та магістерському рівнях, Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату, Кодекс академічної доброчесності ВНУ. Учасники освітнього процесу підтвердили свою обізнаність із цими документами та дотримання їхніх положень, що свідчить про прозорість та впорядкованість регулятивної системи університету.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

ВНУ за місяць до затвердження освітньої програми або внесення змін до неї публікує відповідний проєкт на офіційному веб-сайті, щоб зібрати зауваження та пропозиції від зацікавлених сторін. На сторінці кафедри прикладної лінгвістики в розділі «Опитування з метою вдосконалення освітньо-професійних програм» представлено інформацію про зміни в ОП «Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика» 2024 року. ЕГ засвідчила, що побажання здобувачів освіти та стейкхолдерів були враховані у фінальній версії освітньої програми.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Інформація про ОП «Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика» міститься на офіційному веб-сайті університету, сторінці факультету іноземної філології та на сторінці випускової кафедри прикладної лінгвістики. Інформація про освітні компоненти нормативного та вибіркового циклів (навчальні плани 2021, 2023, 2024 років) доступна на сторінці факультету іноземної філології та окремому сайті кафедри прикладної лінгвістики. На цих ресурсах здобувачі освіти можуть ознайомитися з короткими описами дисциплін, силабусами та процедурою вибору вибіркової траєкторії. Однак деякі вибіркові компоненти не містять силабусів, а лише короткий опис, зокрема: НП 2023 року – Етика перекладу (англійською мовою), Проектування інтерфейсу користувача, Теорія алгоритмів, НП 2021 року – Практикум підготовки до міжнародної англійської сертифікації, Практичний курс німецької мови B2.1, Практикум з німецької мови B2-C1 (підготовка до TestDaF), Практичний курс німецької мови B2.2. У вказаних джерелах було зафіксовано розбіжності у кількості та назвах проблемних груп.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Аналіз

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямку досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувавати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми

1. Задля уникнення логічних повторів та нерелевантної інтерпретації окремих аспектів поданої в ОП мети, радимо перефразувати, наприклад, таким чином "Мета освітньої програми – підготовка висококваліфікованих фахівців у галузі прикладної та комп'ютерної лінгвістики, здатних успішно працювати в динамічному мовному середовищі; вільно оперувати двома іноземними мовами; володіти глибокими знаннями з лінгвістики, програмування та інформаційних технологій, що дозволить їм ефективно вирішувати складні завдання в сферах перекладу, автоматичної обробки мови, створення лінгвістичних програмних продуктів". 2. Враховуючи те, що ОП називається «Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика», до її обговорення та оновлення варто залучати представників перекладацької галузі. 3. Для посилення об'єктивності рекомендувати для рецензування ОП тим, хто не викладає на цій ОП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рекомендуємо наступне. 1. Під час перегляду ОП включити до розділу 1 «Профіль освітньо-професійної програми зі спеціальності 035 Філологія» «класифікацію в дипломі» (згідно з рекомендацією Стандарту), що дасть змогу чинним та потенційним здобувачам, а також усім зацікавленим сторонам отримати інформацію, яка буде відображена в дипломі після завершення навчання на ОП. Також рекомендуємо додати інформацію щодо можливого працевлаштування випускників відповідно до чинного класифікатора професій. 2. Під час перегляду ОП переглянути структурно-логічну схему ОП, та виділити шляхи формування траєкторій підготовки фахівців. 3. Вилучити ФК 14. "Здатність здійснювати доперекладацький аналіз тексту, застосовуючи автоматизовані інструменти перекладу, укладати тематичні глосарії та володіти навичками постредагування" з ОК "Послідовний і синхронний переклад". 4. Увідповіднити ПРН 20. Вміти правильно обирати перекладацьку стратегію, забезпечувати її реалізацію через застосування відповідних перекладацьких стратегій, наведених в ОК "Послідовний і синхронний переклад" тому, який заявлено в ОП ПРН20. Вміти правильно обирати перекладацьку стратегію та забезпечувати її реалізацію через застосування відповідних перекладацьких трансформацій. 5. Обмежитись виключно виробничою перекладацькою практикою, збільшивши тривалість її проходження за рахунок навчальної перекладацької практики. 6. Зважаючи на відсутність поняття «елементи дуальної освіти» у Законі України «Про вищу освіту» (ст.49) та задля уникнення невірної інтерпретації виду діяльності, що практикується в ЗВО, у Положення про підготовку здобувачів освіти денної, (очної) форм навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки з використанням елементів дуальної освіти, рекомендуємо відкоригувати назву документу, наприклад, Положення про підготовку здобувачів освіти денної, (очної) форм навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки до впровадження дуальної освіти, або переглянути Положення у цілому. 7. Наполегливо рекомендуємо впровадити ОК «Фізичне виховання/Фізична культура» або аналогічний курс, який би безпосередньо забезпечував загальну компетентність ЗК2.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рекомендуємо починаючи з другого семестру 2024-2025 н.р. та у 2025-2026 н.р. гаранту ОП та НПП, залученим до викладання на ОП, проводити активну роботу по заохоченню студентів заочної форми до участі у програмах академічної мобільності та формальної, неформальної/інформальної освіти.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рекомендуємо зосередити зусилля на розширенні мережі університетів- партнерів та інших установ для забезпечення участі здобувачів освіти та НПП у програмах академічного обміну.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рекомендації 1. До початку 2025-26 н.р. переглянути зміст атестаційного іспиту, вилучити теоретичне питання у зв'язку з тим, що воно не перевіряє рівень сформованості практичних навичок з іншомовної комунікативної діяльності, перекладу, прикладної і комп'ютерної лінгвістики, ІТ, які є фокусом ОП, та додати завдання, яке/які перевіряють практичні навички, які відображені у ПРН21 (Використовувати базові знання інформатики й сучасних інформаційних систем та технологій, навички програмування, технології безпечної роботи в комп'ютерних мережах, методи створення баз даних та інтернет ресурсів для розв'язання прикладних завдань у професійній діяльності) та ПРН22 (Застосовувати знання з логіки, технологій моделювання, експертних систем і технологій штучного інтелекту при розв'язанні задач проєктування і використання інформаційних систем та технологій). 2. Переглянути форми контролю ОК "Послідовний і синхронний переклад" та ОК "Машинний та автоматизований переклад" задля оцінювання власне практичної (перекладацької діяльності) студентів.

Критерій 6. Людські ресурси

Рекомендуємо посилити публікаційну активність НПП задля забезпечення ОК 21, ОК12, ОК17.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рекомендуємо при наступному перегляді ОК18 виразити технології та інструменти, які використовуються при вивченні курсу, зокрема задля створення корпусів та обробки природної мови.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рекомендуємо у 2025-2026 н.р. на кафедрі прикладної лінгвістики започаткувати створення власної бази випускників ОП з метою моніторингу їхніх кар'єрних траєкторій.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рекомендації 1. Протягом найближчого часу додати силабуси відсутніх вибірових компонентів на сторінку випускової кафедри (для НП 2023 р. – Етика перекладу (англійською мовою), Проектування інтерфейсу користувача, Теорія алгоритмів; для НП 2021 р. – Практикум підготовки до міжнародної англомовної сертифікації, Практичний курс німецької мови В 2.1, Практикум з німецької мови В2-С1 (підготовка до TestDaF), Практичний курс німецької мови В 2.2). 2. До кінця навчального 2024-2025 н.р. перевірити та уніфікувати викладену інформацію на усіх існуючих ресурсах кафедри та факультету.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	ГЕР оз ID 17602.pdf	e9UBRS52MvwDRAMOLAuKiEEo+rc2Jhmv8+1/7WkkuFU=

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

СМИНТИНА ОЛЕНА ВАЛЕНТИНІВНА